

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de vraag van

Luc Callebaut, kapitein-dienstchef van de gewestelijke vrijwillige brandweerdienst in Dendermonde

met betrekking tot

Marc Goossens, journalist

Met een brief van 19 juli 2004 vraagt Luc Callebaut, kapitein-dienstchef van de gewestelijke vrijwillige brandweerdienst in Dendermonde het advies en/of de tussenkomst van de Raad voor de Journalistiek met betrekking tot de handelwijze van journalist Marc Goossens. De ombudsman heeft daarop contact opgenomen met Marc Goossens om hem op de hoogte te brengen van de vraag van Luc Callebaut. De verzoeker heeft nadien nog verschillende keren een brief met documenten gestuurd naar de Raad voor de Journalistiek. De ombudsman heeft telkens een kopie hiervan aan de journalist bezorgd.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 24 november 2004. Luc Callebaut is in persoon verschenen. Marc Goossens verscheen eveneens in persoon, bijgestaan door zijn advocaat, meester Christoph D'Haese, en door Piet Van Baveghem, juridisch raadgever. Beide partijen hebben mondeling hun visie op de zaak toegelicht. Op vraag van Marc Goossens heeft de rapporteringscommissie ook Wilfried Bellemans, gewezen brandweercapitein van Ninove, en Pol Deltour, nationaal secretaris van de journalistenvereniging VVJ, gehoord. Op uitdrukkelijk verzoek van Luc Callebaut heeft er geen rechtstreekse confrontatie van partijen plaatsgevonden.

Na de bijeenkomst heeft verzoeker nog de teksten van het organiek reglement en het huishoudelijk reglement van de brandweer en van het administratief statuut van de stad Dendermonde toegestuurd naar de Raad voor de Journalistiek.

DE FEITEN

Rond de jaarwisseling 2003-2004 heeft Marc Goossens zich kandidaat gesteld voor een vacante betrekking van vrijwillig brandweerman in het korps van Dendermonde. Hij nam deel aan de proeven, georganiseerd door een examencommissie onder voorzitterschap van verzoeker, maar hij slaagde niet. Marc Goossens is naar de Raad van State gestapt, met de vraag om de benoemingsprocedure te schorsen. De gemeente heeft daarop een nieuwe vacantverklaring van brandweermannen uitgeschreven, waartegen Marc Goossens eveneens een procedure bij de Raad van State is begonnen. De problemen rond de benoeming van nieuwe brandweermannen in Dendermonde zijn verschillende keren aan bod gekomen in de pers.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Luc Callebaut is van mening dat Marc Goossens zijn relaties in de pers heeft gebruikt om zijn persoonlijke visie door te drukken over de benoemingskwestie van brandweermannen in Dendermonde. Volgens hem hebben het stadsbestuur en de brandweer die mogelijkheid niet. Toch bevestigt Callebaut op de hoorzitting dat het hem niet te doen is om een klacht tegen Goossens. Hij wil de zaak niet op de spits drijven. Hij vraagt aan de Raad voor de

Journalistiek een advies over een principekwestie, namelijk over de vraag of de journalistieke beroepsethiek het toelaat dat een journalist ook brandweerman is. Hij betoogt dat een brandweerman gebonden is door het beroepsgeheim. Er bestaat overigens geen verschil tussen vrijwillige brandweerlui en beroepsbrandweerlui, want allen beschikken over dezelfde informatie. Hierover ondervraagd door de rapporteringscommissie, bevestigt Luc Callebaut dat de verschillende reglementen in verband met de brandweer geen onverenigbaarheid voorschrijven tussen het ambt van brandweerman en het beroep van journalist.

Marc Goossens voert aan dat verzoeker, met wie hij tot voor kort een uitstekende relatie had, het op hem persoonlijk heeft gemunt. Hij vreest dat een uitspraak van de Raad voor de Journalistiek een invloed kan hebben op de procedures die hij voor de Raad van State voert. Hij verklaart uitdrukkelijk dat het zijn bedoeling is om, indien hij tot de brandweer van Dendermonde zou toetreden, geen verslag te maken over de interventies die hij meemaakt. De advocaat van Goossens betoogt dat de hoedanigheid van brandweerman en die van journalist niet onverenigbaar zijn. Ze kunnen perfect van elkaar gescheiden blijven. Alles hangt af van de ethische instelling van de betrokkene.

Wilfried Bellemans getuigt dat in het korps waarvan hij de leiding had, jarenlang een journalist in dienst is geweest. De brandweer kan hier zelfs voordeel uit halen, want zo haalt ze iemand binnen die een goed verslag kan opstellen. Volgens Bellemans is er geen enkele wettelijke bepaling waardoor een journalist wordt uitgesloten van deelname aan een brandweerkorps.

Pol Deltour geeft toelichting bij een eerdere rechtszaak waarbij Marc Goossens betrokken was, maar waarin hij is vrijgesproken.

BESLISSING

Verzoeker verwijt de journalist geen foutieve berichtgeving. Hij wil een principe-uitspraak van de Raad voor de Journalistiek over zijn vraag of er op beroepsethisch vlak een onverenigbaarheid bestaat tussen het ambt van vrijwillig brandweerman en de uitoefening van het beroep van journalist.

De Raad voor de Journalistiek is van oordeel dat er geen principieel beletsel is tegen het feit dat een journalist ook het ambt van vrijwillig brandweerman uitoefent.

Wie de journalistiek combineert met een andere functie, moet wel rekening houden met de wettelijke, reglementaire en beroepsethische beperkingen die hij zichzelf door zijn keuze oplegt. De journalist moet bijgevolg beseffen dat hij daardoor zijn bewegingsvrijheid, en dus ook de ruimte om aan journalistiek te doen, beperkt. Dat slaat niet alleen op de interventies die hij meemaakt, maar ook op alle vertrouwelijke inlichtingen waarvan hij bij de uitoefening van zijn functie kennis krijgt.

Een dergelijke beperking geldt vanzelfsprekend niet enkel voor de informatie die de journalist meedeelt aan het publiek, maar ook voor de communicatie met zijn collega's.

Brussel, 9 december 2004.